

K R O N I K A

obce Turňa nad Bodvou

rok 2010

Vypracovala: *Henrieta Szitásová*
kronikárka obce

Obsah kroniky za rok 2010 schválilo Obecné zastupiteľstvo obce Turňa nad Bodvou na svojom 6. zasadnutí dňa 14. decembra 2011 uznesením č. 65 .

KRONIKA OBCE TURŇA NAD BODVOU ROK 2010

VEREJNÝ A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

V Košiciach a dvoch obciach na okolí (vrátane obce Turňa nad Bodvou) pôsobí od januára 2010 viac policajných špecialistov pre prácu s rómskou komunitou. Opatrenie je súčasťou posilnenia poriadkovej polície v troch krajoch. Cieľom projektu je pôsobenie policajného špecialistu, ktorý bude v prvom rade akceptovateľný pre rómsku komunitu. Ich úlohou je najmä dohliadať na dodržiavanie verejného poriadku a riešiť menšie spory medzi Rómami.

Na tunajšom Obvodnom oddelení Policajného zboru SR slúži jeden rómsky špecialista. V obci Turňa nad Bodvou pôsobia dve rómske občianske združenia (*Romane kole jakha-Rómske čierne oči o.z. a Rómske srdce o.z.*), ktoré sa o.i. v rámci spolupráce s obcou venujú zabezpečeniu verejného poriadku a dohľadu nad obecným majetkom. Ich členovia spolupracujú aj s policajným špecialistom. Odovzdávajú si informácie a ak je potrebné, problémy riešia spoločne.

Kladením vencov dňa 14. marca 2010 v starom cintoríne na kopci Gyúr pri hrobe **Pála Willigera** si pripomenuli obyvatelia a predstavitelia obce Turňa nad Bodvou udalosti roku 1848. Tohto pietneho aktu sa ako čestný hosť zúčastnil člen okresného predsedníctva SMK a poslanec NR SR László Köteles. Slávnostný príhovor predniesol predseda Základnej organizácie Csemadoku Csaba Káposztás. Ďalším bodom programu bolo vystúpenie žiakov Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským – Alapiskola v Turni nad Bodvou a modlitba kňaza Dr. Attilu Juhásza za duševné blaho padlých bojovníkov. Na záver sa uložili spomienkové vence na hrob Pála Willigera účastníka revolúcie a národnooslobodzovacieho boja v rokoch 1848-1849.

Pri budove obecného úradu a pri križovatke Moldavskej cesty s cestou smerujúcou k Sídliisku Cementár boli uložené **smerové tabule**, ktoré návštevníkov obce usmerňujú k budovám verejnej služby a ku kultúrnym pamiatkam. Na verejnom priestranstve v parku pri obvodnom zdravotnom stredisku bola zriadená **jednostranná informačná mapa obce**, ktorá slúži pre ľahšiu orientáciu turistov prichádzajúcich za návštevou Turnianskeho hradu či iných prírodných krás nášho okolia. Dodávateľom smerových tabúl a informačnej mapy bola firma Symbolika Hlohovec spol. s.r.o. Práce boli financované z rozpočtu obce Turňa nad Bodvou.

Deň 28. marec. Pre niektorých možno iba jeden z prvých jarných dní, ale pre pedagógov a študentov je to dňom, kedy si pripomínajú narodenie Jána Amosa Komenského – učiteľa národov. Dňa 24. marca 2010 pedagógovia Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola a dňa 26. marca 2010 pedagógovia Základnej školy z príležitosti osláv dňa učiteľov zorganizovali **posedenie v reštaurácii pri stanici**, na ktoré boli pozvaní aj bývalí pedagógovia – dôchodcovia. Starosta obce Pavol Molnár, všetkým pedagógom i nepedagogickým pracovníkom škôl poďakoval za ich náročnú prácu a zároveň vyslovil želanie: „Veľa sily do ďalších rokov ich učiteľskej práce.“

Pre zabezpečenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch, sa obec Turňa nad Bodvou snažila vytvoriť vhodné organizačné a technické opatrenia. Hlavným cieľom je zjednotiť naše snahy pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadkami.

Za týmto cieľom bola do každej domácnosti doručená brožúra s názvom „**Separovaný zber v Turni nad Bodvou.**“ V tejto brožúre sa definujú spôsoby separovania odpadov pre recykláciu spolu s ďalšími hodnotnými informáciami. Pre realizáciu triedenia odpadov boli do domácností doručené aj **plastové farebné vrecia** a na Sídliisku Cementár boli rozložené

1100 litrové rôznofarebné plastové kontajnery pre jednotlivé druhy separovaného zberu. Na základe výsledkov verejného obstarávania od roku 2010 odvoz odpadu zabezpečuje firma AVE – V.O.D.S odpadové hospodárstvo a.s. Košice – Barca.

Dňa 30. apríla 2010 sa konala **výročná schôdza miestneho rómskeho futbalového mužstva**, spojená s **priateľským futbalovým zápasom** medzi mužstvom seniorov a juniorov. Výsledkom zápasu bola výhra staršieho mužstva. Čestným hosťom tohto stretnutia bol poslanec NR SR László Köteles.

Za obdobie I. štvrťroka 2010 bolo policajtmi Obvodného oddelenia Policajného zboru v Turni nad Bodvou (OO PZ) realizovaných celkom **149 priestupkov**. V porovnaní s prvým štvrťrokom 2009 bol na tomto úseku služobného obvodu zaznamenaný nárast až o 52 priestupkov. Z uvedeného počtu bolo príslušníkmi OO PZ realizovaných 28 priestupkov proti majetku, 15 priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu a verejného poriadku. Z celkového počtu priestupkov boli 3 prípady riešené proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Dňa 21. mája 2010 sa v Pohostinstve pri stanici zišli členovia Dobrovoľného hasičského zboru vrátane mládežníckeho družstva dobrovoľných hasičov v Turni nad Bodvou za účasti starostu obce Pavla Molnára na **výročnej členskej schôdzi DHZ v Turni nad Bodvou**. Hlavným bodom programu bolo vyhodnotenie aktivít a športových výkonov družstiev za rok 2009 a prijatie plánu práce na budúce obdobie.

Rozsiahli plán rekonštrukcie exteriéru a interiéru budovy obecného úradu z roku 2009 obsahoval aj **rekonštrukciu vstupných vchodových dverí** z Hradnej ulice s cieľom vytvorenia bezbariérového vchodu pre zdravotne postihnutých občanov. Rekonštrukcia financovaná z rozpočtu obce bola vykonaná v mesiacoch máj - jún 2010.

Dňa 12. júna 2010 sa konali **voľby poslancov Národnej rady Slovenskej republiky**. Ústredná volebná komisia potvrdila výsledky volieb, podľa ktorých so ziskom 34,79 percenta hlasov parlamentné voľby vyhrala doterajšia vládna strana **SMER** – premiéra **Róberta Fica**. Druhou najúspešnejšou stranou vo voľbách bola **SDKÚ – DS** na čele s líderkou **Ivetou Radičovou**, ktorú podporilo 15,42 percenta hlasujúcich. Tretiu priečku obsadila liberálna **Sloboda a Solidarita (SAS)**, ktorej odovzdalo hlas 12,14 percenta voličov. Do Národnej rady sa dostalo šesť strán, pod päťpercentným prahom zostali strany **SMK a ĽS – HZDS**, čo znamená, že z Národnej rady vypadávajú. Do parlamentu sa so ziskom 8,12 percenta hlasov dostala aj ďalšia nová strana **Most – Híd**, ktorú vedie bývalý líder SMK **Béla Bugár**. **KDH** volilo 8,52 percenta ľudí. Najmenšou parlamentnou stranou v najbližších štyroch rokoch bude **SNS Jána Slotu**, ktorá tesne prekonalala potrebnú hranicu pre vstup do Národnej rady. Účasť bola vyššia ako pred štyrmi rokmi, k urnám prišlo 58,83 percenta voličov. Výsledky parlamentných volieb podľa jednotlivých strán pôsobiacich v SR:

Politická strana	Údaje v percentách
Smer – Sociálna demokracia	34,79
SDKÚ – DS : Slovensko demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana	15,42
SaS : Sloboda a solidarita	12,14
KDH : Kresťanskodemokratické hnutie	8,52
Most – Híd	8,12
SNS : Slovenská národná strana	5,07
SMK : Strana maďarskej koalície	4,33
ĽS – HZDS : Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko	4,32

SDL : Strana demokratickej ľavice	2,41
Ľudová strana Naše Slovensko	1,33
KSS : Komunistická strana Slovenska	0,83
Únia – Strana pre Slovensko	0,70
Paliho Kapurková, veselá politická strana	0,57
EDS : Európska demokratická strana	0,40
Nová demokracia	0,31
Strana rómskej koalície	0,27
ZRS : Združenie robotníkov Slovenska	0,24
AZEN : Aliancia za Európu národov	0,13

Oprávnení voliči obce Turňa nad Bodvou svoje volebné lístky mohli odovzdať v dvoch okrskových miestnostiach. Z počtu **2 548** voličov zapísaných do zoznamu oprávnených voličov prišlo odovzdať svoje hlasovacie lístky **1 418** občanov čo znamená, že voličská účasť bola **55,65** percentná. Z množstva odovzdaných hlasovacích lístkov bolo **1 381** platných hlasov. Najviac hlasov v obci Turňa nad Bodvou získala politická strana **Most – Híd** s počtom hlasov **559**, v poradí druhým s počtom hlasov **360** sa umiestnila politická strana **SMK**, za ktorou nasleduje strana **SDKÚ – DS** s počtom hlasov **127**.

Poradie ostatných politických strán je nasledovné:

SMER, SaS, SDL, ĽS – HZDS, Ľudová strana Naše Slovensko, SNS, KDĽ, EDS, KSS, Paliho Kapurková, veselá politická strana, Únia – Strana pre Slovensko, Nová demokracia, ZRS, Strana rómskej koalície, AZEN.

Víťazom parlamentných volieb na Slovensku sa stala s takmer 35 percentami dovtedajšia vládnuca strana SMER – SD, avšak nemala dosť kresiel na vytvorenie koalície. Pravicové strany jasne deklarovali, že so SMER – SD nebudú rokovať. Prezident SR Ivan Gašparovič, ako víťazovi volieb udelil právo na zostavenie vlády, čo sa SMER-u - SD nepodarilo. Najsilnejšia slovenská strana tak nakoniec skončila v opozícii. Po neúspechoch strany SMER – SD, prezident Ivan Gašparovič, dňa 9. júla 2010 vymenoval **Ivetu Radičovú** do funkcie **premiérky krajiny** po tom, čo sa koalíčným stranám podarilo dohodnúť na vytvorení budúcej vlády. Nový kabinet pozostáva z nominantov strán SDKÚ – DS, Slobody a Solidarity (SaS), Kresťanskodemokratického hnutia (KDĽ) a strany Most – Híd.

Rámcovou dohodou medzi Švajčiarskou Federálnou radou a Vládou Slovenskej republiky o implementácii Programu švajčiarsko – slovenskej spolupráce na zníženie hospodárskych a sociálnych rozdielov v rámci rozšírenej Európskej únie bola vyhlásená výzva na predkladanie **Žiadostí o nenávratný finančný príspevok** v rámci oblasti zamerania iniciatívy regionálneho rozvoja v okrajových a znevýhodnených regiónoch. Do tohto programu sa zapojilo aj Združenie obcí Zádielska Tiesňava, ktorej cieľom je realizácia aktivít podporujúcich mobilizáciu potenciálov cestovného ruchu, najmä ekoturistiky, športu a kultúrneho dedičstva.

V rámci tejto výzvy obec Turňa nad Bodvou požiadala o nenávratný finančný príspevok na obstaranie stavieb **požičovne náradia, rekonštrukcie oplotenia športového areálu a multifunkčné ihrisko** v celkovej sume 264 675,95 EUR.

S účinnosťou od konania valného zhromaždenia dňa 2. júla 2010 nadobúda platnosť „**Zmluva o obnovení činnosti Združenia obcí Zádielska Tiesňava**“, ktorého členmi sú obec Hačava, Háj, Dvorníky – Včeláre, Turňa nad Bodvou a obec Zádiel, ktorá aj naďalej zostáva sídlom združenia.

Aktívna spolupráca členov združenia je zameraná na oblasť rozvoja regiónu a ochrany prírody, cestovného ruchu a obchodu na území SR ako aj v rámci cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou, uchovávanie a prezentácie hmotného i nehmotného kultúrneho

dedičstva, budovanie infraštruktúry a služieb cestovného ruchu, koncepčného riešenia potrieb obyvateľov v oblastiach celoživotného vzdelávania, sociálnych vecí, kultúry, zdravia a športu.

V obci Turňa nad Bodvou bol **zriadený bankomat VÚB banky**, ktorý je umiestnený v budove zdravotného strediska. Verejnosti je prístupný od mesiaca júl 2010.

V mesiaci júl 2010 bol schválený projekt na výstavbu **zberného dvora a výstavbu kompostárne** v areáli hospodárskeho dvora Agrodružstva Turňa nad Bodvou. Objednávateľom stavby sú samosprávne orgány obce Turňa nad Bodvou, ktorých zámerom je vybudovať na pozemku oplotený zberný dvor s rozmiestnenými veľkoobjemovými kontajnermi pre separovaný a komunálny odpad s plochou vyhradenou pre obecné kompostovanie biologického odpadu. Skládka bude slúžiť výhradne pre odpad, ktorý nebude obsahovať nebezpečné látky ohrozujúce životné prostredie. Separovať sa bude papier a lepenka, sklo, plasty, kovy, drobný stavebný odpad a biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, parkov a cintorínov. Finančná podpora Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja predstavuje celkovú sumu 312 284 EUR.

V mesiaci júl 2010 bol v rámci lokálnej stratégie komplexného prístupu schválený projekt ktorý predstavuje **„Rekonštrukciu zdravotného strediska Turňa nad Bodvou.“** Podľa technickej správy predmetom projektu je rekonštrukcia pavilónov A a B čo znamená, že obnovovať sa bude časť zdravotného strediska s ambulanciami obvodných lekárov pre dospelých a časť budovy kde sídli ordinácia obvodného lekára pre deti a mládež. Do predmetu riešenia nepatrí objekt v ktorom sa nachádzajú garáže, lekáreň a časť priestorov, ktoré má prenajaté autoškola. Na základe projektu predmetom riešenia bude výmena výplní otvorov a zateplenie obvodových stien, stropnej konštrukcie, návrh novej sedlovej strechy a prestrešenia vstupov do objektu. Financovanie realizácie stavby bude z vlastných zdrojov ale hlavne z eurofondov.

V letnom mesiaci, počas búracích prác domu pod súpisným číslom 440 nachádzajúcom sa na Hlavnej ulici v obci Turňa nad Bodvou, robotníci našli neporušený **ručný granát** v murive stavby. Granát pôvodom z obdobia 2. svetovej vojny bol odborným pyrotechnikom deaktivovaný.

V mesiaci august 2010 nadobudla právoplatnosť **Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku**, ktorú poskytuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny v zastúpení Fondu sociálneho rozvoja. Hlavnou témou projektu je spôsob integrácie a opätovného zamestnania pre znevýhodnené osoby, boj proti diskriminácii pri prístupe a postupe na trhu práce. Špecifickým cieľom projektu je efektívne využitie podpory tvorby pracovných miest pre potreby riešenia využiteľnosti terénnej sociálnej práce a začlenenia podpory sociálneho poradenstva do systému sociálnej práce s príslušníkmi marginalizovaných rómskych komunit.

Poradenstvo cieľovej rómskej a sociálnej skupiny bude od roka 2011 vykonávať 5 sociálnych pracovníkov a ich asistentov s pracovným pomerom na dobu 22 mesiacov.

Poskytovateľ poskytol Prijímateľovi nenávratný finančný príspevok do výšky 78 537,41 EUR. Prijímateľ zabezpečil vlastné zdroje financovania projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu aktivít projektu.

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky schválil projekt **„Regenerácia centra obce Turňa nad Bodvou“** ktorý bol podaný samosprávnymi orgánmi obce Turňa nad Bodvou. Predmetom zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku je obnova asfaltového koberca na chodníkoch a uliciach v centre obce, obnova parku pri zdravotnom stredisku ku ktorej patrí aj obnova povrchu chodníkov zámkovou dlažbou, osadenie lavičiek, výsadba stromov a zriadenie kvetinových záhonov. Miestom realizácie

projektu je časť Moldavskej cesty, Žarnovská ulica, Hlavná ulica, Dolná Kostolná ulica a Hájska cesta.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu aktivít projektu predstavujú sumu 812 478,12 EUR. Poskytovateľ poskytol samosprávnym orgánom obce nenávratný finančný príspevok do výšky 771 854,21 EUR s podmienkou, že obec Turňa nad Bodvou ako prijímateľ zabezpečí finančné prostriedky z vlastných zdrojov, ktoré predstavujú 5% z celkových oprávnených výdavkov. Práce sa začali vykonávať od mesiaca september 2010.

Prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič rozhodnutím č. 311/2010 Z.z., na základe petície občanov prijatej 9. júna 2010 vyhlásil **referendum** a určil deň jeho konania na sobotu 18. septembra 2010. **Referendum** je hlasovanie, ktorým voliči štátu rozhodnú o prijatí alebo zamietnutí zákona, predpisu, návrhu alebo programu, ktoré boli predložené na posúdenie obyvateľstvu.

Voliči mali možnosť rozhodnúť sa pre „áno“, alebo „nie“ v šiestich otázkach, ktoré obsahovali nasledovnú tematiku:

- zrušenie povinností fyzických osôb a právnických osôb platiť úhradu za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom.
- rozšírenie možnosti prejednať konanie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky ako priestupok na všetky priestupky podľa zákona o priestupkoch.
- zníženie počtu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na 100 s účinnosťou od nasledujúceho volebného obdobia.
- orgány verejnej moci môžu obstarávať osobné motorové vozidlá s obstarávacou cenou maximálne 40 000 EUR.
- možnosť voliť poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a poslancov Európskeho parlamentu prostredníctvom internetu.
- vyňatie osôb poverených výkonom verejnej moci z možnosti uplatniť právo na odpoveď podľa tlačového zákona.

Účasť voličov v referende bola 22,84 percentná. K urnám prišlo 998 142 voličov z 2 535 572 zapísaných v zoznamoch. Nízka účasť voličov nebola dostačujúca k dosiahnutiu 50% čím sa referendum stal neplatným.

V obci Turňa nad Bodvou z celkového počtu 2 608 oprávnených občanov zapísaných v okrsku do zoznamu na hlasovanie sa referenda zúčastnilo 583 občanov, čo predstavuje percentuálnu účasť 22,35.

V mesiaci október 2010 bol schválený projekt v ktorej sa jedná o **rekonštrukciu základnej školy v Turni nad Bodvou**. Predmetom tohto projektu je rekonštrukcia pavilónov A a B čo znamená, že obnovovať sa budú staré budovy základných škôl na Školskej ulici.

Budova novej časti školy, spoločné priestory a telocvičňa nie sú predmetom prestavby. Rekonštrukcia objektov rieši výmenu starých okien na eurookná, zateplenie obvodových stien, stropov a návrh nadstavby objektu so sedlovou strechou, ktorá v súčasnosti nie je predmetom stavebných prác. Na pôvodných podlažiach sa dispozícia miestností meniť nebude. Menšie stavebné práce budú súvisieť iba s realizáciou rekonštrukcie vykurovacieho systému a výmeny okien. V rámci vnútorného vybavenia školy sú navrhované v niektorých učebniach nové interaktívne tabule a návrh štrukturovanej kabeláže pre napojenie nových počítačov.

V takmer 3 000 obciach a mestách dňa 27. novembra 2010 obyvatelia SR **volili nových starostov, prípadne primátorov, ako aj poslancov obecných či mestských zastupiteľstiev**. Voliči svoj hlas mohli odovzdať kratšie ako v parlamentných či prezidentských voľbách a to do 20:00 hodiny. Právo voliť do orgánov samosprávy obcí a miest mali obyvatelia SR, ktorí majú v obci, mestskej časti trvalý pobyt a najneskôr v deň volieb dovŕšili 18 rokov.

Oprávnení voliči obce Turňa nad Bodvou svoje volebné lístky mohli odovzdať v dvoch okrskových volebných miestnostiach a to na Moldavskej ceste v budove obecného úradu a na Sídlišku Cementár v budove základnej školy. Z počtu 2 625 voličov zapísaných do zoznamu oprávnených voličov prišlo odovzdať svoje hlasovacie lístky 1 436 obyvateľov obce. Z toho počtu bolo 1 376 platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov do obecného zastupiteľstva a 1418 platných hlasov odovzdaných pre kandidátov na post starostu obce.

Znovuzvoleným starostom obce Turňa nad Bodvou s počtom hlasov 634 sa stal Pavol Molnár kandidát za Stranu maďarskej koalície SMK – MKP. Na druhom mieste s počtom hlasov 315 sa umiestnil kandidát strany Most – Híd Alexander Stecz. Na treťom mieste s počtom hlasov 202 sa umiestnil nezávislý kandidát Ing. Ladislav Bartók. Za prvou trojicou kandidátov nasledoval s počtom hlasov 160 Ing. Gabriel Spišák, s počtom hlasov 56 Daniel Demko a posledné miesto v poradí kandidátov na post starostu obce uzatváral Mgr. Ján Galkó s počtom hlasov 51. Najviac hlasov za poslancov obecného zastupiteľstva získala **Mária Andóová** kandidátka za stranu SMK – MKP s počtom hlasov 625.

Dňa 27. decembra 2010 sa konalo **ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Turňa nad Bodvou** vo volebnom období 2010 - 2014.

Novozvolený starosta obce pán **Pavol Molnár** zložil zákonom predpísaný sľub a prevzal osvedčenie o zvolení za starostu obce Turňa nad Bodvou a insignie. **Funkciou zástupcu starostu bol poverený poslanec Milan Drobňák.**

Ďalším bodom programu bolo zriadenie komisií a voľba predsedov komisií obecného zastupiteľstva na volebné obdobie 2011 – 2014.

Jednomyseľným hlasovaním poslancov boli zriadené nasledovné pracovné komisie OZ a zvolení ich predsedovia:

1. Komisia finančná – Ing. Mikuláš Csete
2. Komisia regionálneho rozvoja, cestovného ruchu a energetiky – Ing. Ladislav Bartók
3. Komisia správy obecného majetku a bytová – Ing. Mária Pallaiová
4. Komisia životného prostredia – Ing. Jozef Bartók
5. Komisia ochrany verejného poriadku – Štefan Majančík
6. Komisia kultúry, osvetu a spolupráce s tretím sektorom – Mária Andóová
7. Komisia školstva – Eva Hudáková
8. Komisia verejných služieb a podnikania – Ing. Pavol Szepsi
9. Komisia výstavby a územného plánovania – Ing. Jozef Szilágyi
10. Komisia sociálna – Milan Drobňák
11. Komisia mládeže a športu – Ing. Marcel Derján

Jednomyseľným hlasovaním poslancov za sobášiacich boli určení:

1. Pavol Molnár – starosta obce
2. Ing. Mária Pallaiová – poslanec OZ
3. Eva Hudáková – poslanec OZ

KULTÚRA

Dňa 22. januára 2010 v miestnom Infocentre sa konala **prezentácia knihy** pod názvom „Szádelő története“, „**Dejiny Zádiela**“, ktorého autorom je reformovaný zádielsky duchovný **András Dukon**. Návštevníci si vypočuli krátky opis jednotlivých kapitol tejto knihy, históriu obce Zádiel a jeho okolia. Na záver bolo predstavených aj zopár starých fotografií.

Ďalším bodom programu bola **premiéra dokumentárneho filmu** pod názvom „**Torna és környéke**“, „**Turňa a jeho okolie**“, ktorého autormi sú **Štefan Horváth, Robert Surovec a Zoltán Zsigrai**. Po skončení premietania zostrihu filmov nasledovala voľná diskusia, predaj prezentovanej knihy a DVD filmov.

V mesiaci apríl bol založený **zmiešaný spevokol „Búzavirág“**, ktorú tvorí približne 20 členov rôznej vekovej kategórie. Vo svojom repertoári majú zahrnuté maďarské ale aj slovenské ľudové piesne pochádzajúce z čias našich starých rodičov. Spevokol sa po prvýkrát verejnosti predstavil na slávnostnej členskej schôdzi Základnej organizácie CSEMADOK-u v Turni nad Bodvou, konanej z príležitosti 60. výročia jej založenia.

V dňoch od 14. do 16. mája 2010 v Pohostinstve pri stanici prebiehal **29. ročník hodnotenia vín**, ktorú usporiadala Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov a samosprávne orgány obce Turňa nad Bodvou. Súťaž sa začala zozbieraním všetkých súťažných vzoriek, čo sa robí minimálne jeden deň pred vyhodnotením, aby všetky vína získali rovnakú teplotu čím sa lepšie rozvinie ich chuť a vôňa. Oproti vlaňajšku sa toho roku zvýšil počet súťažiacich, do hodnotenia bolo odovzdaných 44 vzoriek bieleho a 19 vzoriek červeného vína.

Dňa 16. mája 2010 sa konalo vyhodnotenie súťaže. V kategórii bielych vín odborná komisia udelila 10 zlatých ocenení, z ktorých najviac bodov získala vzorka „Tramín“ – ročník 2007 od súťažiaceho **Zoltána Dobosa**. V kategórii červených vín boli udelené 2 zlaté medaily, z ktorých absolútnym víťazom sa stala vzorka „André“ - ročník 2009 za ktorú odmenu prevzal **Ing. Peter Kováč**. Po slávnostnom udelení cien a diplomov nasledovala tradičná ochutnávka vystavovaných vín.

Druhá májová nedeľa patrí medzinárodnému **Dňu matiek**. Z tejto príležitosti dňa 14. mája 2010 v miestnom kultúrnom stredisku, vystúpili žiaci Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským – alapiskola s kultúrnym programom, ktoré venovali rodičom, starým rodičom, ale v prvom rade svojim mamičkám. Na druhý deň vystúpili deti materskej školy a dňa 23. mája 2010 si Deň matiek pripomenuli aj žiaci základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským, ktorí peknou programovou zostavou vyjadrili svojim mamičkám lásku a úctu za všetko to, čo pre nich vykonali.

Dňa 7. júna 2010 sa v miestnom kultúrnom dome konalo **vystúpenie žiakov SOŠ Medzev - elokované triedy v Turni nad Bodvou**. Pod vedením učiteľov Andrey Halászovej a Štefana Hutkayho žiaci predviedli dvojhodinový kultúrny program, ktorý pozostával z hudby, spevu, hip-hop a rómskeho tanca. Súčasťou programu bola aj módna prehliadka z vlastnej tvorby dievčat. Zo strany verejnosti bolo o kultúrne vystúpenie veľký záujem. Pekný program ocenilo aj riaditeľstvo SOŠ Medzev, učiteľský zbor elokovaných tried v Turni nad Bodvou a starosta obce pán Pavol Molnár.

Dňa 21. júla 2010 sa na futbalovom ihrisku TJ Cementár zišli rómovia našej obce a okolia na **„Rómskom festivale 2010“**, ktorú zorganizovalo miestne združenie Rómska slza pod vedením predsedníčky Anny Horváthovej. Kultúrny program pozostával z vystúpení rôznych tanečných a hudobných skupín našej obce zachovajúc prvky rómskej kultúry. Podujatie bolo negatívne ovplyvnené roztržkou a bitkou účastníkov. Záležitosť bola riešená orgánmi policajného zboru.

Dňa 22. júla 2010 sa začal desiaty ročník slovensko – maďarského podujatia, ktorý nesie názov **„Gemersko – Turniansky festival“**. Séria rôznych kultúrnych programov trvala do 1. augusta 2010. Projekt zahŕňal viac ako 100 programov v siedmych slovenských a desiatich prihraničných maďarských obciach. Na svoje si prišiel každý, lebo akcie boli plánované tak pre milovníkov hudby a tanca, ako aj pre fanúšikov dobrého a tradičného jedla či výstav.

Obec Turňa nad Bodvou sa v tomto roku do festivalového programu zapojila **vystúpením historického divadla maďarskej skupiny „Vaga banda“**, ktorí dňa 30. júla 2010 pred

futbalovým štadiónom predviedli zaujímavú komediálnu hru. Herci svoje vystúpenie odohrali na chodúľoch, ktoré pobavilo nielen deti ale aj obecenstvo z radov dospelých.

Druhým festivalovým programom usporiadaným v našej obci bol **koncert Gitarového kvarteta zo Szekszárdu (MR)**, ktorý sa konal dňa 31. júla 2010 v rímskokatolíckom kostole našej obce. V hodinovom predstavení odznela renesančná hudba, ale nechýbalo ani zastúpenie hudobnej kultúry španielov, írov, maďarov a židovského etnika. Repertoár uzatvárali melódie z vlastnej kompozície Gitarového kvarteta.

Komisia kultúry, osvetu a spolupráce s tretím sektorom, dňa 2. augusta 2010 v miestnom Infocentre zorganizovala **výstavu olejomalieb z tvorby Eli Šusterovej** obyvateľky obce Turňa nad Bodvou **a remeselníckych výrobkov Združenia gemerských remeselníkov so sídlom v Krásnohorskej Dlhej Lúke**. Remeselníci sa predstavili hrnčiarskymi výrobkami, drevenými plastikami, tkanými kobercami, šperkmi, paličkovanou čipkou a rôznymi inými ručnými prácami z kovu, šúpolia či z prútia. Ďalšou účastníčkou výstavy bola obyvateľka našej obce **Mária Radkovská**, ktorej bohatá **zbierka servítkov** zdobila miestnosť knižnice. Výstava bola slávnostne otvorená vystúpením miestneho spevokolu Búzavirág. Po krátkom kultúrnom predstavení nasledoval príhovor starostu obce Turňa nad Bodvou Pavla Molnára a predsedníčky kultúrnej komisie Márie Andóovej.

Základná organizácia Csemadoku v Turni nad Bodvou, zorganizovala dňa 15. októbra 2010 v miestnom Infocentre **prednášku na tému „Prehraté maďarské národnooslobodzovacie boje (6. október 1849 – 4. november 1956)“**. Prednášku viedol pedagóg Mihályi Molnár László z Moldavy nad Bodvou.

V rámci blížiacich sa vianočných sviatkov, komisia kultúry, osvetu a spolupráce s tretím sektorom dňa 6. decembra 2010 v miestnom Infocentre zorganizovala tradičnú **výstavu ručných prác**, ktoré vyhotovili žiaci oboch základných škôl, materskej školy a elokovaných tried SOŠ Turňa nad Bodvou. Výstavu oživilo aj práce obyvateľov obce v podobe rôznych adventných vencov, výšiviek, háčkovaných anjelikov či iných diel s vianočnou tematikou. Zaujímavosťou tejto výstavy boli aj sviečky vyrobené z včelieho vosku a iných produktov z medu ako propolis či lahodná alkoholická liehovina „medovina“. Vystavovateľom týchto výrobkov bol včelár Ján Hegedüs. K slávnostnému otvoreniu výstavy patrilo aj spevácke vystúpenie miestneho spevokolu „Búzavirág“, ktorého pekné vianočné piesne navodili pravú atmosféru sviatkov.

Stalo sa tradíciou, že pedagógovia, žiaci základných škôl a materskej školy v našej obci pripravujú pred najkrajšími sviatkami roka kultúrny program. V tomto roku sa **vianočné vystúpenie** konalo dňa 21. decembra 2010 v kinosále miestneho kultúrneho domu, kde odzneli rôzne piesne, recitácie ale aj scénky s vianočnou tematikou.

ZDRAVOTNÍCTVO, SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ A OBYVATEĽSTVO OBCE

Ku dňu 31. decembra 2010 bolo v obci Turňa nad Bodvou evidovaných **3 618** obyvateľov. Za rok 2010 je evidovaný prírastok obyvateľov obce v počte **90**. Do obce sa prisťahovalo **38** a narodilo **52** nových obyvateľov.

Za rok 2010 je evidovaný úbytok obyvateľov obce v počte **85**. Z obce sa odsťahovalo **49** a zomrelo **36** obyvateľov obce.

Na matričnom úrade v Turni nad Bodvou bolo zaznamenaných **12** občianskych sobášov.

Vzácných **101 rokov** sa dňa 23. marca 2010 dožila **pani Mária Palmajová r. Milická**, ktorá je najstaršou obyvateľkou obce Turňa nad Bodvou. K jej vzácnym

narodeninám s kyticou kvetov a darčkovým košom osobne prišiel zablahoželať starosta obce Pavol Molnár, zástupca starostu Milan Drobňák, predsedníčka komisie kultúry a osvetu Mária Andoová, predsedníčka sociálnej komisie pri obecnom zastupiteľstve Mária Oravcová a ďalší.

Pani Mária žije pod opatrovateľským dohľadom krstnej dcéry Márie a jej manžela Jána Pozsgu. Keďže má už svoj vek, neobchádzajú ju ani zdravotné ťažkosti. Má problém so sluchom ku ktorému pribudlo aj zhoršenie zraku, kvôli čomu nemôže čítať ani sledovať televíziu. Jedinou zábavou jej zostal už iba rozhlas. Dúfame, že ešte dlho sa budeme môcť chváliť najstaršou obyvateľkou obce Turňa nad Bodvou.

Dňa 29. marca 2010 vďaka spolupráci so Základnou organizáciou Slovenského červeného kríža v Turni nad Bodvou a Národnou transfúznou službou SR mohli dobrovoľní darcovia podeliť o najvzácnejšiu tekutinu – **krv**. Presne 30 dobrovoľných darcov krvi z obce Turňa nad Bodvou a jeho blízkeho okolia prišlo do priestorov miestneho klubu dôchodcov **darovať krv**. Zástupcovia Národnej transfúznej stanice napokon realizovali 20 úspešných odberov.

Zoznam úspešných darcov krvi: Tibor Hajdú, Zoltán Hajdú, Emília Gáborová, Silvia Vitézová, Ing. Ladislav Juhász, Martin Fifik, Zuzana Komjátiová, Sandra Freimannová, Jana Juríková, Jozef Szaniszló, Ladislav Szanyi, Tomáš Szanyi, Katarína Kováčsová, Milan Nagy, Martina Korpová, Peter Varga, Helena Vargová.

Prvodarcovia: Denisa Kötelesová, Eva Kováčová ml, Mária Szaniszlóová.

Samosprávne orgány obce Turňa nad Bodvou v spolupráci so Základnou organizáciou Slovenského červeného kríža v Turni nad Bodvou a Národnou transfúznou stanicou Košice zorganizovali **výjazdový odber krvi**. Dňa 9. augusta 2010 sa rozhodlo 22 prihlásených darcov, že svojou „kvapkou krvi“ môže rozhodnúť o osude iného človeka a zachrániť život. Počas jedného odberu je väčšinou darované 450 ml krvi. Po vyplnení dotazníka s otázkami a vyšetrení krvného obrazu bola napokon krv odobratá šestnástim účastníkom. Musíme vyzdvihnúť aj účasť prvodarcu. Takýmto darcom bol **Ing. Gabriel Bugár**.

Zoznam ďalších úspešných darcov je nasledovný:

Jozef Timko, Zoltán Hajdú, Emília Gáborová, Silvia Vitézová, Eva Mižáková, Ing. Ladislav Juhász, Iveta Szásziová, Andrea Adorjánová, Milan Nagy, Július Varga, Jozef Szaniszló, Ladislav Szanyi, Tomáš Szanyi, Eva Kováčová ml., Mária Szaniszlóová.

Vo veku 101 rokov nás navždy opustila pani **Mária Palmajová rod. Milická**. Posledná rozlúčka s ňou sa konala dňa 30. septembra 2010 v novom cintoríne obce Turňa nad Bodvou. Pani Mária Palmajová bola najstaršou obyvateľkou a žijúcou pamätníčkou spoločenského života v našej obci, ktorá v nás zanechala pekné spomienky na jej milú a priateľskú osobnosť.

Každoročne v mesiaci október prejavujeme väčšiu pozornosť a úctu k starším občanom. V rámci **októbrového mesiaca úcty k starším** Základná organizácia Slovenského červeného kríža v Turni nad Bodvou na čele s predsedkyňou Evou Mikóovou v spolupráci so Sociálnou komisiou pri Obecnom zastupiteľstve v Turni nad Bodvou pod vedením Márie Oravcovovej, v miestnom klube dôchodcov pripravili **stretnutie občanov nad 80 rokov**. Dôchodcom, ktorí sa nemohli zúčastniť stretnutia boli doručené darčkové balíčky.

ČINNOSŤ ZÁUJMOVÝCH ZDRUŽENÍ A SPOLKOV

Základná organizácia zväzu dôchodcov

Dňa 6. marca 2011 sa uskutočnila výročná členská schôdza členov klubu dôchodcov. Predsedkyňa klubu Anna Kőtelesová vyhodnotila aktivity za rok 2010. Schôdze sa zúčastnil aj Pavol Molnár starosta obce Turňa nad Bodvou. Klub dôchodcov eviduje 121 členov.

V roku 2010 sa konali nasledovné aktivity a kultúrne programy:

- Dňa 8. marca 2010 sa zišli členovia klubu a pri skromnom pohostení oslávili Medzinárodný deň žien.
- Tradíciou sa stalo, že členovia klubu dôchodcov spoločne so Základnou organizáciou Csemadoku sa zúčastňujú kladenia vencov z príležitosti osláv národnoslobodzovacieho boja v rokoch 1848-1849. Aj v tomto roku si pripomenuli udalosti pred 161 rokmi a kladením vencov si uctili pamiatku na Pála Willigera, člena maďarskej ľudovej gardy.
- Členovia klubu sa ochotne zúčastňovali a vypomáhali aj pri rôznych ďalších podujatiach organizovaných v našej obci. Medzi takéto akcie patrili prevažne výstavy, ale pomocnú ruku podávali aj miestnej organizácii Csemadok, ZO SZ zdravotne postihnutých a DHZ Turňa nad Bodvou.
- V mesiaci apríl bol založený spevokol „Búzavirág“, ktorý eviduje aj mladšiu generáciu - nečlenov klubu dôchodcov.
- Dňa 7. augusta 2010 bol zorganizovaný jednodňový výlet do maďarského mesta Eger spojená s návštevou miestneho kúpaliska a vinárne.
- Koncom augusta sa konala akcia – opekanie slaniny.
- Dňa 16. októbra 2010 sa konala ďalšia tradičná akcia – varenie guláša o ktorý bol veľký záujem. Tejto akcie sa zúčastnilo až 90% členov klubu dôchodcov.
- Koncom novembra, členky klubu pomáhali pri výrobe adventných vencov a ikebán, ktoré boli vystavené na vianočnej výstave v miestnom Infocentre.
- Koncom decembra sa začalo s organizačnou prípravou „plesu dôchodcov“, ktorá sa napokon konala až v januári 2011.
- Členky predsedníctva Helena Bošňáková a Terézia Vargová zo zdravotných dôvodov už nemôžu vykonávať fyzickú prácu a preto spravovanie klubu dôchodcov prevzala Ema Saligová a Žofia Hutkaiová.

Základná organizácia Csemadoku

Z príležitosti **60. výročia založenia základnej organizácie Csemadoku v Turni nad Bodvou**, dňa 16. mája 2010 sa v miestnom kultúrnom dome uskutočnila **slávnostná členská schôdza**. Po privítaní hostí nasledoval prejav predsedu Základnej organizácie Csemadoku v Turni nad Bodvou Csaba Káposztása. Pripomenul najdôležitejšie udalosti, aktivity, úspechy a nechýbali ani staré spomienky, či milé príbehy z pôsobenia tejto organizácie za uplynulých 60 rokov.

Medzi pozvanými hosťami bol aj generálny konzul MR v Košiciach **Szerencsés János**, poslanec NR SR a podpredseda celoslovenskej organizácie Csemadoku **László Kőteles**, predseda okresného výboru Csemadoku **Jenő Csoltko**, čestný predseda okresnej organizácie Csemadoku **Sándor Gál** a ďalší. V rámci slávnostného zasadnutia, boli udelené čestné diplomy dvadsiatim aktívnym členom miestnej organizácie. Zvláštnu cenu ktorú udelil László Kőteles si prevzala **Jolana Schneiderová, Štefan Majancsik a Csaba Káposztás**. Po príhovore čestných hostí program pokračoval vystúpením miestneho spevokolu „Búzavirág“, ktorý sa pred verejnosťou predstavil po prvýkrát. Súčasťou kultúrneho programu boli aj ukážky folklórnych tancov, hudby, humorné scény, hra na harmonike a iné vystúpenia. Záverečným bodom slávnostnej členskej schôdze bolo pohostenie pripravené v reštaurácii kultúrneho domu.

Občianske združenie PRO TORNENSIS

Združenie naďalej vykonávala v obci Turňa nad Bodvou a v regióne Údolia Bodvy verejnoprospešnú činnosť v nasledovných oblastiach.

V roku 2010 pokračovali v organizovaní dobrovoľníckej služby v témach: zachovanie kultúrneho dedičstva, životné prostredie a služby v oblasti sociálnych vecí, vzdelávania. Okrem iného zabezpečovali praktické ukážky aj možnosti si osvojiť základy niektorých tradičných remesiel ako napr. tkanie, hrnčiarstvo, košíkárstvo, drevorezbárstvo pre žiakov a dospelých. Služby združenia využili aj z Centra voľného času Moldava nad Bodvou a Dobšiná.

V roku 2010 združenie zahájilo projekt na nakladanie s biologicky degradovateľnými odpadmi na komunálnej úrovni. V rámci tohto projektu na dvore sídla združenia založili menšie kompostovisko. Do aktivity „**Turňanská kompostujúca komunita**“ sa zapojilo do konca decembra 2010 až 180 rodín, či subjektov. Časť z nich bioodpad odovzdáva na spracovanie a časť kompostuje doma v záhradkách.

V roku 2010 začali realizovať aj iné projekty podporené z EU či UNDP:

- projekt vzdelávacie podporený cez SORO – SIA (Sociálna implementačná agentúra) pod názvom „**Vzdelávanie – základ kvalitných služieb**“
- projekt podporený z UNDP (United Nations Development Programme) pod názvom „**Zvyšovanie energetickej sebestačnosti regiónu Údolia Bodvy**“.

Teda v roku 2010 združenie zahájilo realizáciu projektov s nasledovnými parametrami:

- z výzvy OP ZaSI – FSR – 2009/2.2/04 (podané v roku 2009) pod názvom „Pracovné miesta a miestne zdroje“ v celkovej hodnote: **282 856,60 EUR**
- z výzvy DOP – SIA – 2009/4.1.3/01 pod názvom „Vzdelávanie – základ kvalitných služieb“ v celkovej hodnote: **189 917,50 EUR**
- UNDP GEF SGP pod názvom „Zvyšovanie energetickej sebestačnosti regiónu Údolia Bodvy“ v celkovej hodnote: **122 463,00 USD**

Krátky popis projektov:

- „**Pracovné miesta a miestne zdroje**“ ktorého cieľom je zabezpečiť nakladanie s bioodpadom na úrovni obce, čo znamená zber a kompostovanie bioodpadu z domácností a verejných priestorov v katastri obce Turňa nad Bodvou. Druhým cieľom je zabezpečiť úpravu inak nevyužívaných plôch a následné vysádzanie drevín. V rámci projektu od 1. júla 2010 združenie vytvorilo 10 nových pracovných miest pre členov cieľovej skupiny FSR a 2,5 na riadenie aktivít projektu.
- „**Vzdelávanie – základ kvalitných služieb**“ cieľom projektu je zvýšenie odbornosti a získanie potrebných zručností a schopností pracovníkov neziskovej organizácie a zamestnancov verejnej správy s výrazným zacielením na zlepšenie poskytovaných služieb neziskovou organizáciou a pracovníkmi verejnej správy. Projekt sa realizuje v spolupráci s partnerom mesta Moldava nad Bodvou, obcami Drienovec, Dvorníky – Včeláre a Turňa nad Bodvou. Vzdelávanie sa uskutočňuje v témach Napredovanie, Efektívna komunikácia, Projektové riadenie a rozpočtovanie, Počítačové zručnosti a základné užívateľské návyky, Výučba anglického jazyka. Aktivít sa zúčastňuje 250 osôb najmä z obce Turňa nad Bodvou.
- „**Zvyšovanie energetickej sebestačnosti regiónu Údolia Bodvy**“ cieľom projektu osvetovou činnosťou je dosahovať znižovanie celkovej spotreby energie a zvyšovanie podielu využívania OZE v regióne Údolia Bodvy. Osvetovými aktivitami v obciach, regiónu sa povzbudzujú občania k výmene klasických žiaroviek, k zateplňovaniu budov, k zmene palivovej základne a tým prispievať k znižovaniu spotreby energií s dôsledkom znižovania množstva produkcie skleníkových plynov. V rámci projektu sa má realizovať aj demonštračný príklad spracovania bioodpadu na palivo.

Združenie okrem týchto projektov spolupracuje na aktivitách podporu rozvoja sociálneho kapitálu, rozvoja regiónu v spolupráci s rôznymi organizáciami Csemadok, ZŠ Turňa nad Bodvou, Artfarm Drienovec, RRA Moldava, Rozvojové partnerstvo Údolia Bodvy, VIPA,

UNDP, VÚC Košice, CVC Moldava, CVC Dobšiná, samosprávy obcí z Údolia Bodvy, Milož Spiš, DUŠA a iné.

V roku 2010 na aktivity združenia sa prišli pozrieť aj z najvyšších miest ako z ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny – štátna tajomníčka p. L. Nicholsonová, a splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity RNDr. M. Pollák. Ale aj pán Jeans Wendel vedúci organizácie UNDP (zložka OSN) za strednú Európu.

Na koordinovaní činností združenia sa podieľajú naďalej Ing. Ladislav Bartók, Ing. Jozef Bartók a Margita Bartóková v pracovnom pomere a niekoľko dobrovoľníkov.

CIRKEVNÝ ŽIVOT

V spolupráci so samosprávnymi orgánmi obce Turňa nad Bodvou a farského úradu úspešne pokračuje **triedenie cirkevného archívu**. Historicky cenné dokumenty sú katalogizované elektronickou formou čím sú uložené dôležité informácie každého jedného dokumentu. Najstarší list pochádza z roku **1711**, z doby založenia cirkevného archívu.

Dňa 4. mája 2010 sa členovia Dobrovoľníckeho hasičského zboru v Turni nad Bodvou zúčastnili v rímskokatolíckom kostole **slávnostnej svätej omše** na počesť Svätého Floriána, ktorý je od 12. storočia patrónom všetkých hasičov. Po spoločnej modlitbe sa zúčastnení členovia miestnej DHZ presunuli pred kaplnku Svätého Floriána spoločne s miestnym farárom Vdp. Attilom Juhászom od ktorého dostali požehnanie.

S cieľom záchranu kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR aj v roku 2010 pokračoval v programe pod názvom „**Obnov svoj dom**“. V rámci tohto programu, turnianska farnosť podala projekt so žiadosťou o finančnú podporu vo výške 59 419 €. Pod podmienkou vlastného finančného vkladu farnosti vo výške 3147 €, odborná porota ministerstva kultúry odsúhlasila pre turniansku farnosť len jednu tretinu zo žiadanej podpory.

Dňa 11. júna 2010 v rožňavskej katedrále, diecézny arcibiskup Mons. Vladimír Filo, **vysvätil diakóna Jána Zsóku (rodáka obce Host'ovce) za kňaza**.

Dňa 13. júna 2010 Ján Zsóka celebroidal svoju prvú svätú omšu pred veriacimi v turnianskom rímskokatolíckom kostole v spoločnosti Dr. Attilu Juhásza a 25 ďalších kňazov. Rečníkom svätej omše bol kňaz Dr. Racs Csaba z Maďarskej republiky. Omšu spoločne celebroidali kňazi Dr. Attila Juhász, Juraj Šipoš, Zoltán Oravec a István Mondok (posledný je z gréckokatolíckej farnosti Chorváty).

Kostol neposkytol dostatok miesta pre početný sprievod veriacich a z toho dôvodu bolo potrebné umiestniť premietacie plátno na nádvorie kostola z ktorého prítomní mohli sledovať priebeh celej omše.

V priebehu 12-tich rokov v rímskokatolíckom kostole v Turni nad Bodvou z príležitosti svojej prvej svätej omše veriaci uvítali nasledovných kňazov: Attilu Juhásza (1998), Juraja Šipoša (2003), Zoltána Oravecza (2007) a Jána Zsóku (2010).

V miestnom kultúrnom stredisku sa dňa 11. júla 2010 konala zaujímavá prednáška, ktorého témou bola **doktorantská práca miestneho kňaza Dr. Attilu Juhásza**. Po nedávnej úspešnej obhajobe svojej dizertačnej práce v Ríme si Ft. Attila Juhász pripísal k menu aj doktorantský titul. Prednášky za zúčastnil veľký počet veriacich z našej obce a okolia.

Reštaurátorské práce v rímskokatolíckom kostole Turňa nad Bodvou pod vedením odborníka Petra Gomboša sa začali od mesiaca júl. Ministerstvo kultúry SR schválilo štátnu

dotáciu vo výške 20 000 €, ktorá spolu s finančným vkladom turnianskej farnosti pokrývali náklady na opravu iba jednej časti stropu svätyne. Práce pozostávali predovšetkým z doplnenia chýbajúcej omietky a obnovenia fresiek.

V mesiaci október, v rímskokatolíckom kostole Turňa nad Bodvou, Dr. Ján Krcho univerzitný profesor a historik architektúry pátral po jednom gotickom okne nad stredovekou južnou bránou, keď ho nečakane prekvapil **nález okna ešte staršieho pôvodu pochádzajúcu z obdobia románskej kultúry**. Neskôr objavil aj **zamurované brvno** z ktorého bola odobratá vzorka a poslaná na analýzu do laboratória v Brne. Vyšetrením vzorky bude určený presnejší vek tohto historicky hodnotného nálezu, ktorý preškrtol doterajšie znalosti o pôvode kostolnej veže. Objav Dr. Krchu posúva pôvod južnej časti stavby do **12. storočia**, kedy už kostol pravdepodobne existoval. Tento predpoklad by mal potvrdiť, alebo vyvrátiť výsledok analýzy brnenského laboratória. (Kresťanské noviny – Boldogasszony)

Podľa údajov z r. k. miestneho časopisu „Boldogasszony“ v roku 2010 sa v obci konalo 32 cirkevných pohrebov a 6 cirkevných sobášov. Pokrstených bolo 44 detí a 34 detí prijalo prvé sväté prijímanie. Posledné pomazanie prijalo 58 chorých a starých občanov.

V roku 2010 boli vykonané nasledovné práce:

- Zreštaurovanie stropnej časti svätyne zo štátneho fondu v hodnote 20 000 €.
- Obnovenie sochy zobrazujúceho vzkriesenie Ježiša Krista.
- Nález okna a zamurovaného brvna z obdobia románskej kultúry.
- Rozšírenie vybavenia kostola, dokončenie výstavby toalety v priestore kostola a zabudovanie bleskozvodného systému.

REFORMOVANÁ CIRKEV

V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, reformované spoločenstvo v našej obci aj v roku 2010 pôsobila v nezmenenom rytme. Bohoslužby sa naďalej konali 2x do týždňa pod vedením duchovného pastora Gábora Lajosa a kurátora Jozefa Lengyela.

ŠKOLSTVO

Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským – Alapiskola

V školskom roku **2009/2010** žiakov vyučovalo **20** pedagógov a **4** asistenti pod vedením riaditeľky **Ing. Andrei Molnárovej** a zástupkyne **Ph. Evi Balázsovej**.

Hlavné udalosti v školskom roku 2009/2010 :

Dňa 4. januára 2010 Krajský školský úrad v Košiciach udelil diplom **Dóre Polyákovej** žiačke VIII.A triedy za 3. miesto v obvodnom kole súťaže „**Pekná maďarská reč**“ ktorá sa konala v Moldave nad Bodvou.

Spoločnosť „**Palóc**“ v rámci Dňa maďarskej kultúry vyhlásila súťaž ktorého sa zúčastnila žiačka **Eva Subovicsová** a obsadila krásne **2.** miesto. Ďalším úspešným reprezentantom školy bol **Kristián Hutkai**, ktorý sa umiestnil na **3.** mieste. Ocenenie si prevzali dňa 24. januára 2010 v Budapešti.

Dňa 2. marca 2010 pedagogický zbor základnej školy zorganizoval recitačnú súťaž „**Tompa Mihály**“ ktorého sa zúčastnili aj žiaci základnej školy v Turnianskej Novej Vsi a žiaci základnej školy z maďarského mesta Szendrő.

Žiačka **Dóra Polyáková** získala ocenenie za **2.** miesto v prozaickej súťaži v meste Szendrő. Z príležitosti medzinárodného **Dňa Zeme** sa konal v miestnej základnej škole 2. ročník výtvarnej súťaže.

Dňa 23. júna 2010 Slovenský Atletický Zväz udelil diplom **Krištofovi Krompaškému** za 6. miesto krajského kola súťaže v behu „**Hľadáme nového Jozefa Plachého**“.

V lyžiarskej súťaži **Tatry Ski liga 2010** žiačka VIII.A triedy **Melinda Szilágyiová** obsadila krásne 2. miesto.

Hlavné udalosti v školskom roku 2010/2011 :

Dňa 29.9.2010 do školy zavítal **Zombori Ottó** riaditeľ hvezdárne Uránia v Budapešti. Prednáška spojená s premietaním o vesmíre zaujala nielen žiakov V.- IX. ročníkov, ale aj pracovníkov pedagogického zboru.

Dňa 21. – 22. októbra 2010 v Dunajskej Strede prebiehal 6. ročník predstavenia miestnych historických hodnôt Slovenska pod názvom „**Kincskeresők**“, „**Hľadači pokladov**“. Školu úspešne reprezentovala **Kristína Molnárová a Krištof Krompaszky**.

Na jeseň škola zorganizovala zber papiera ktorého sa zúčastnilo 50 žiakov vďaka ktorým sa vyzbieralo **1 506,9 kg** papiera.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Školský rok 2009/2010 :

V školskom roku 2009/2010 sa o výchovu a vzdelávanie **316** žiakov staralo **20** učiteľov pod vedením riaditeľky školy **Mgr. Juliane Bojskovej** a zástupcu **Mgr. Ondreja Ivaniša**.

Na škole sa vyučovali dva cudzie jazyky a to nemecký a anglický jazyk. Žiaci školy svoj voľný čas mohli tráviť v záujmových krúžkoch, ktoré viedli pedagogickí zamestnanci školy.

Žiaci školy sa zapájali počas školského roka do rôznych súťaží ako „**Hviezdoslavov Kubín a Šaliansky Mat'ko**“. V obvodnom kole matematickej súťaže **2.** miesto obsadil **Pavol Szepsi** a **3.** miesto patrilo žiačke **Monike Bojskovej**. Pekný úspech v geografickej olympiáde dosiahol **Frederik Liščinský** svojim **1.** miestom. Žiaci školu zastupovali aj vo vedomostnej súťaži „**Hroch**“, v matematike obsadil **Pavol Szepsi, Frederik Liščinský a Bianka Prokopová 1.** miesto.

V škole bola založená „**Hliadka prvej pomoci**“.

Žiakom sa darilo aj v športových súťažiach o čom svedčia odmeny a putovné poháre.

Žiaci školy odvedli kus záslužnej práce aj na ochranu životného prostredia, keď do zberu odovzdali **10 452 kg** papiera.

Školský rok 2010/2011

Nový školský rok zahájila 2. septembra 2010 riaditeľka školy Mgr. Juliana Bojsková. K žiakom a učiteľom sa prihovril aj starosta obce Pavol Molnár. Do školy nastúpilo **319** žiakov. Výchovno-vzdelávaciu činnosť zabezpečovalo **22** pedagogických zamestnancov o poriadok a prevádzku sa staralo **6** nepedagogických pracovníkov.

Hlavné udalosti školského roka 2010/2011 :

V mesiaci september sa konal **zber papiera** počas ktorého sa vyzbieralo **6 980 kg** odpadu.

V októbri bol na škole vyhlásený **Týždeň proti šikane**. Pri tejto príležitosti prebehli na škole prednášky, ktoré zorganizovala Mgr. Eva Petrášová. Pedagógovia zorganizovali aj **tvorivé dielne z plodov Zeme a noc strávenú v škole**, ktorého zaujímavosťou boli rôzne hry a hľadanie pokladov bez elektrického osvetlenia. Koncom mesiaca bola zorganizovaná akcia **Účelové cvičenie pre starších žiakov**, ktorá bola zameraná na ukážku prvej pomoci, správanie sa na cestách a v dopravnom prostriedku. Ukážky boli predvedené pracovníkmi Policajného zboru Turňa nad Bodvou.

Od 11. novembra 2010 sa uskutočnila **výstava kníh spojená s ich predajom**.

V decembri škola zorganizovala literárnu súťaž „**Šaliansky Mat'ko**“. Do obvodného kola postúpila žiačka **Rebeka Horváthová** a žiak **Július Žiga**, ktorý obsadil v Košiciach **1.** miesto a postúpil do krajského kola.

Každý rok deviataci opúšťajú lavice základných škôl. Ani v tomto roku to nebolo ináč, dňa 28. júna 2010 sa žiaci **Základnej školy Turňa nad Bodvou** prišli rozlúčiť na obecný úrad v sprievode triednej učiteľky. Nasledujúci deň sa scenár zopakoval, sprievod lúčiach sa deviatokov **Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským – Alapiskola**, privítal starosta obce Pavol Molnár a zamestnanci obecného úradu.

SOŠ MEDZEV – ELOKOVANÉ TRIEDY TURŇA NAD BODVOU

V školskom roku 2009/2010 do školy s dvojročným učebným odborom krajčírka výroba konfekcie a technické služby v autoservise nastúpilo **28** žiakov z Turne a blízkeho okolia. Vyučovanie zabezpečovalo **5** pedagogických pracovníkov z toho **2** majstri odborného výcviku. Aj v tomto školskom roku žiaci navštevovali spevácko – tanečný a športový krúžok.

Dňa 18. februára 2010 v maďarskej obci **Tornanádaska** žiaci predstavili pekný kultúrny program spojený s karnevalom v miestnom detskom domove.

V apríli sa konalo podujatie „**Ples-apriles**“, kde sa žiaci predstavili v pekných maškarných kostýmoch.

V mesiaci apríl 2010 sa konal **Medzinárodný turnaj žiakov v malom futbale** pod záštitou starostu obce Turňa nad Bodvou a spolupráci so SOŠ Medzev.

Dňa 7. júna 2010 so zostavou kultúrneho programu žiaci **vystúpili aj v miestom kultúrnom dome**, kde dievčatá predviedli aj vlastnoručne ušité spoločenské šaty a tanečné kostýmy.

Dňa 25. júna 2010 sa konalo **odovzdávanie výučných listov** pre žiakov končiacich dvojročný učebný odbor. Výučné listy v odbore krajčírka výroba konfekcie prevzalo **12** dievčat a v odbore technické služby v autoservise výučné listy prevzalo **6** chlapcov. Z toho počtu s vyznamenaním prospelo 5 žiakov a 2 žiaci uspeli veľmi dobre. Žiaľ 10 žiakov počas školského roka štúdium zanechalo, alebo sa na skúšku nedostavili.

Školský rok 2010/2011 :

V septembri 2010 do prvého ročníka nastúpilo **22** dievčat a **18** chlapcov.

Z dôvodu väčšieho záujmu žiakov o štúdium na SOŠ Medzev elokovaných tried v Turni nad Bodvou bolo nutné nájsť vhodné riešenie na rozšírenie priestorov potrebných pre vyučovanie a vykonávanie odborného výcviku - praxe. V záujme riešenia tejto problematiky, samosprávne orgány obce Turňa nad Bodvou **odovzdali do prenájmu** priestory budovy bývalej **Dobošovej školy** nachádzajúcej sa na Župnej ceste pod s. č. 172/10. Za podpory odboru školstva Košického Samosprávneho Kraja priestory budovy prešli nevyhnutnou rekonštrukciou a vynovené triedy, ktoré od novembra 2010 slúžia ako dielne si mohli pozrieť rodičia žiakov v rámci Dňa otvorených dverí.

Žiačky a žiaci sa zúčastnili tradičnej **vianočnej akcii konanej v priestoroch SOŠ Medzev**, kde predviedli peknú spevácko – tanečnú zostavu.

MATERSKÁ ŠKOLA

V školskom roku 2009/2010 materskú školu navštevovalo **63** detí. Výchova prebiehala v 3 triedach pod vedením 6-tich pedagogických zamestnancov. Škola zamestnáva aj 4 nepedagogických pracovníkov pod vedením riaditeľky **Evy Oravcovej**.

Materská škola poskytuje celodennú ale aj poldennú výchovnú starostlivosť deťom vo veku od 3 do 6 rokov. Bez ohľadu na to ktorý konkrétny školský rok sa spomína , pedagogickou náplňou materskej školy je aj **výchovno – vzdelávací projekt SČK** pre MŠ, pomocou zdravotno – výchovnej hry „**Evička nám ochorela**“, ktorá učí deti čo je zdravie, ako sa oň starať, ako si pomôcť pri jeho poškodení a hlavne ako poškodeniu zdravia predchádzať. Deti sa už v rannom veku oboznamujú s anglickým jazykom v krúžku „**PRO AMERICA**“ a pre deti ktorí majú radi pohyb, v škole pôsobí aj detský folklórny krúžok „**Hipnôžka**“.

Najdôležitejšie aktivity MŠ v školskom roku 2009/2010:

- Dlhoročnou tradíciou je, že sa v miestnej MŠ každoročne koná športová súťaž. Po školskom kole sa deti zúčastnili okresného kola „**Viacboj všestrannosti**“ v Moldave nad Bodvou, kde sa družstvo MŠ v Turni nad Bodvou umiestnilo na peknom **3.** mieste.
- „**Úcta k starým rodičom**“ pod týmto názvom si pedagógovia s deťmi pripomínajú októbrový mesiac „úcty k starším občanom“. Mnohý z nich sa dennodenne podieľajú pri výchove svojich vnúčat a mnohokrát im nahrádzajú aj svojich rodičov či kamarátov. Aby aj deti ukázali lásku k svojim starým rodičom, v priestoroch MŠ privítali starších občanov a predviedli im pekný kultúrny program.
- Materskú školu pravidelne navštevovali detskí divadelní umelci, ktorí rozveseľovali deti rôznymi veselými predstaveniami.
- V dňoch od 15. februára až do 15. marca 2010 prebiehal „**Zápis detí do MŠ**“. Na školský rok 2010/2011 bolo zapísaných 59 detí.
- MŠ spolupracuje so ZŠ, pedagogickí pracovníci s deťmi každoročne navštevujú prvé ročníky, kde sa zúčastňujú **Dňa otvorených dverí, otvorenej hodiny a zápisu do 1.ročníka**. V tomto roku bolo do ZŠ zapísaných **26** detí.
- MŠ sa pravidelne zapája do rôznych súťaží. V tomto roku sa konala výtvarná súťaž „**Vesmír očami detí**“ do ktorého boli poslané pekné detské práce.
- Pedagogickí zamestnanci s deťmi pripravili besiedku „**Mamka moja**“ v ktorom deti lásku a vďaku k svojim mamičkám vyjadrili malým kultúrnym programom, ktorí obsahoval spev, recitáciu, scény, tance ale aj srdečné blahoželenie.
- Na „**Deň detí**“ pedagógovia pre škôlkárov pripravili zábavné dopoludnie „**Klauniádu**“ v ktorom vystúpil šašo, konali sa rôzne hry, súťaže a zábava. Tento deň uplynul vo veľmi dobrej nálade na ktoré deti ešte určite dlho budú spomínať.
- V mesiaci jún sa deti zúčastnili výletu do **bábkového divadla v Košiciach**, kde sa konalo predstavenie „**Zlaté pierko**“. Po peknom programe si deti pozreli výstavu bábok, maňušiek a cestou domou sa zastavili aj na detskom ihrisku.
- Školský rok 2009/2010 sa končil **rozlúčkou predškolákov** spojený s programom a posedením, ktorého sa zúčastnili aj rodičia odchádzajúcich detí.
- Deti MŠ svojimi prácami sa každoročne zapájajú do aktivít organizovaných Kultúrnou komisiou v našej obci, medzi ktoré patrí **veľkonočná, jesenná a vianočná výstava**.
- V mesiaci december 2010 deti vystúpili v rámci vianočného programu **Jedlička a Rukavička**.

ŠPORT

Dňa 17. apríla 2010 v Nitre sa uskutočnil **2.ročník medzinárodného turnaja v Taekwon-Do, Nitra Cup Open 2010**. Podujatia sa zúčastnilo 190 súťažiacich z 15-tich klubov reprezentujúcich európske štáty: Slovensko, Poľsko, Česko, Maďarsko, Slovinsko a Rakúsko. Medzi súťažiacimi bolo aj 7 členné družstvo Taekwon-Do klubu Turňa nad Bodvou, ktoré reprezentovalo našu obec s veľmi dobrými výsledkami.

V kategórii **TUL** (zostava jednotlivcov) **1.** miesto získala **Dominika Oravecová** a **2.** miesto **Bianka Oravecová**. V kategórii **Matsogi** (zostava jednotlivcov podľa hmotnostnej kategórie) naši reprezentanti obsadili všetky 3 umiestnenia, ktorého poradie je nasledovné: **1.** miesto **Bianka Oravecová**, **2.** miesto **Richard Giák** a **Sandra Simková**, **3.** miesto **Dominika Oravecová**. Celkovo sa našim súťažiacim podarilo získať **2 zlaté, 3 strieborné, 1 bronzovú medailu** a **3.** miesto v zostave družstiev **TEAM TUL**.

Dňa 6. novembra 2010 sa v Slovenskej Lupči konali **Majstrovstvá SR v Taekwon – Do**. Súťaže sa zúčastnilo aj **8 členné družstvo Taekwon – Do klubu Turňa nad Bodvou**. Reprezentanti našej obce obstáli na veľmi pekných miestach a z každej kategórie súťaže si odniesli ocenenia v nasledovnom poradí: kategória **TUL** (zostava jednotlivcov) – **1.** miesto **Bianka Oravecová**, **2.** miesto **Dávid Giák**, **Sandra Simková**, **Dominika Oravecová**, **Jozef**

Majher 3. miesto Zoltán Fecske, Adrián Samko, Pavol Szepsi a Tomáš Szepsi. Zostava **Matsogi** (zápas jednotlivcov) **1. miesto Sandra Simková, Bianka Oravecová 2. miesto Dávid Giák, Dominika Oravecová a Zoltán Fecske.** Kategória **Team matsogi** (zápas družstiev) **2. miesto Sandra Simková, Dominika Oravecová a Bianka Oravecová.** V kategórii **Team TUL** (zostava družstiev) sa naši súťažiaci umiestnili v nasledovnom poradí **3. miesto Dávid Giák, Sandra Simková, Dominika Oravecová, Bianka Oravecová a Pavol Szepsi.**

V celkovom vyhodnotení Majstrovstiev SR sa na 1. mieste umiestnila Bianka Oravecová a na 3. mieste Dominika Oravecová.

Turistická organizácia maďarského mesta Szendrő zorganizovala **V. ročník výkonnostnej túry** v dňoch od 23. do 25. apríla 2010. Zúčastníci si mohli vybrať z disciplín beh, pešia turistika a cyklotúra. Účastníci cezhraničnej 80 km cyklotrasy mali dňa 24. apríla 2010 zastávku aj v obci Turňa nad Bodvou. Z iniciatívy samosprávnych orgánov, pred budovou obecného úradu boli cyklistom rozdane upomienkové predmety.

Dňa 7. mája 2010 v obci Poproč sa konal **38. ročník súťaže Dobrovoľných hasičských zborov – Plameň.** Do súťaže sa zapojilo 10 družstiev mladých požiarnikov – dorastencov, z ktorých sa reprezentačné družstvo obce Turňa nad Bodvou umiestnilo na 6. mieste.

Dňa 12. mája 2010 sa na miniihrisku s umelým trávnikom základnej školy konal **medzinárodný futbalový turnaj**, ktorú zorganizovalo SOŠ Medzev a samosprávne orgány obce Turňa nad Bodvou. Súťažiacimi mužstvami boli žiaci SOŠ Medzev, SOŠ Medzev elokované triedy v Turni nad Bodvou, SOŠ Moldava nad Bodvou a špeciálna škola Tormanádaska (MR). V semifinálovom kole sa na 3. mieste umiestnilo mužstvo z Moldavy nad Bodvou a na 4. mieste mužstvo z maďarskej obce Tormanádaska.

Kvôli daždivému počasiu sa finálový zápas odložil na neskorší termín, ktorý sa odohral dňa 31. mája 2010 v meste Medzev. Výsledkom tohto zápasu bola výhra domáceho mužstva a druhé miesto si vybojovalo mužstvo z obce Turňa nad Bodvou.

Dňa 29. mája 2010 sa odohral **halový futbalový turnaj v Košiciach – Šaci**, ktorého sa zúčastnilo aj mužstvo z obce Turňa nad Bodvou. Po troch úspešne odohratých semifinálových zápasoch sa naše mužstvo prebojovalo do finálnej súťaže v ktorej hrali s mužstvom z obce Buzica. Zápas sa skončil v prospech nášho mužstva s konečným výsledkom **7:2** čím sa naši hráči stali celkovým víťazom futbalového turnaja.

Dňa 20. júna 2010 v obci Jasov sa konalo obvodné kolo súťaže **Dobrovoľných hasičských zborov** v kategórii dospelí a dorast. Obec Turňa nad Bodvou reprezentovalo mužstvo dospelých hasičov. Súťažilo sa v disciplíne „požiarny útok vodou“. Kvôli zlému, daždivému počasiu sa organizátori súťaže rozhodli o zrušení ďalšej disciplíny ktorým mal byť „štafetový beh“. Šťastie sa tentoraz neusmialo na našich súťažiacich. Pre poruchu hasičského stroja bolo družstvo DHZ Turňa nad Bodvou zo súťaže diskvalifikované.

Dňa 3. júla 2010 sa v rámci Dní Moldavy uskutočnil **12. ročník medzinárodných pretekov v behu a cyklistike „Pohár Bodvy“.** Na štartovnej listine v cestnom behu, kategória M3 – muži nad 50 rokov ani tentoraz nechýbalo meno reprezentanta obce Turňa nad Bodvou **Tibora Šimona** (55!). Bežecká trať viedla od Moldavy nad Bodvou až po obec Jasov a späť v celkovej dĺžke 21 km. Tibor Šimon vo svojej kategórii so zabehnutým časom 01:33:45 obsadil krásne **3. miesto.**

Zo športového hľadiska je prvá októbrová nedeľa preslávená tradičnou udalosťou ktorým je **Medzinárodný maratón mieru Košice. 87. ročník** pretekov sa konal dňa 3. októbra 2010. Historické udalosti spred 86-timi rokmi do športovej kroniky natrvalo zapísali miesto prvého štartu, kde sa osem bežcov postavilo dňa 28. októbra 1924 na štart košického maratónu. Túto udalosť si každoročne pripomína Dr. Štefan Daňo prezident maratónskeho klubu v Košiciach, ktorý v spoločnosti Szerencsésa Jánosa generálneho konzula MR v Košiciach a Pavla Molnára starostu obce Turňa nad Bodvou, dňa 1. októbra 2010 položili pietny veniec pred pamätnú tabuľu MMM v Turni nad Bodvou.

V rámci **135. výročia prvej písomnej zmienky organizovaného hasičského hnutia v obci Turňa nad Bodvou** bola dňa 2. októbra 2010 zorganizovaná **Medzinárodná hasičská súťaž a Okrsková súťaž obecných hasičských družstiev o „Pohár starostu obce“**.

Družstvá súťažili v disciplíne požiarneho útoku vodou. Výsledkom okrskovej súťaže bola výhra hasičského družstva obce Háj, druhé miesto obsadili súťažiaci z našej obce a tretie miesto získalo družstvo z obce Dvorníky. Medzinárodnú súťaž vyhralo družstvo DHZ Háj, druhé miesto obsadilo družstvo DHZ Turňa nad Bodvou a tretí boli súťažiaci z maďarského mesta Berettyóujfalu.

Doplňujúcim programom hasičskej súťaže bola ukážka záchranej techniky a hasenia horiaceho auta pri automobilovej nehode, ktorú predviedli profesionáli Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru Košice-okolie, Hasičskej stanice Moldava nad Bodvou. Okrem súťaže a ukážky záchranej techniky, súčasťou programu bolo aj **udelenie hodnosti, povýšenie členov a funkcionárov DHZ Turňa nad Bodvou** na základe predloženého návrhu predsedníctva OV DPO Košice-okolie. Hodnostným inšpektorom je **Ladislav Oravec**, hodnostným technikom je **Alexander Varga, Jozef Spišák a Mgr. Atila Oravec**.

Oddiel hodnostných zbormajstrov predstavujú členovia: Jozef Kišš, Štefan Andó, Gabriel Tóth, Imrich Bugár, Ján Hutkay, Jaroslav Dokoupil, Jozef Škobják, Jozef Szabó a Ernest Halász.

Výkonným hasičom je Ján Veverica a Jozef Škobják.

Telovýchovná jednota Cementár Turňa nad Bodvou

Jarná futbalová sezóna 2009/2010 sa začala výmenou trénera futbalového oddielu TJ Cementár, Mikuláša Pelegrina a Lubomíra Krochtu, ktorých vystriedal **Ladislav Zupko**.

Konečné výsledky IV. ligy po jarnej časti sezóny 2009/2010 sú nasledovné:

Na konečnej tabuľke IV. ligy mužstvo TJ Cementár Turňa nad Bodvou končilo s 24 bodmi, odohralo 8 víťazných zápasov, 2 zápasy prehralo a 3 zápasy sa skončili nerozhodne. Pomer gólov bol 34-22. Najúspešnejším hráčom mužstva bol **Mikuláš Pelegrin**.

Jesenná futbalová sezóna 2010/2011 bola tiež plná zmien. Podobne ako v predošlej sezóne aj jesenná časť futbalových zápasov sa začala výmenou trénera. Ladislava Zupka vystriedal hráč **Mikuláš Pelegrin**. Vedúcim mužstva naďalej zostal Ján Havranko a hlavným vedúcim je Milan Drobňák.

Ostatní členovia: Tibor Šimon, Jozef Kiss ml., Otto Szciranka, Jozef Skobják.

Masérom je Otto Németh, hospodárom je Michal a Alexander Strop. Zoltán Zsigrai začiatkom jesennej sezóny odstúpil od funkcie hlásateľa futbalových zápasov.

Konečné výsledky IV. ligy po jesennej časti sezóny 2010/2011 sú nasledovné:

Na konečnej tabuľke IV. ligy mužstvo TJ Cementár končilo s 27 bodmi, odohralo 7 víťazných zápasov, 5 zápasov prehralo a 3 zápasy sa skončili nerozhodne. Pomer gólov bol 29-18.

POČASIE

Výdatné aprílové dažde spôsobili, že na viacerých tokoch v Košickom kraji boli zaznamenané lokálne povodne. Slovenský vodohospodársky podnik vyhlásil dňa 15. apríla 2010 **tretí stupeň povodňovej aktivity** na rieke **Bodva** v obciach Jasov a Medzev, kde ohrozovala rómske obydlia. V týchto obciach ukladali vrecia s pieskom. Podobná situácia bola aj v obci Zádiel a Dvorníky. Tretí stupeň povodňovej aktivity bol na rieke Bodva aj pri Host'ovciach a Turni nad Bodvou. Hladina vody stúpila aj v Hájskom potoku, ktorá v Turni nad Bodvou začala zaplavovať obydlia rómskej osady na konci Kvetnej ulice. Na mieste boli uložené vrecia s pieskom, bolo čistené koryto potoka a odstránené smetie. Vďaka týmto včasným opatreniam nedošlo k priamemu ohrozeniu zdravia obyvateľov bývajúcich v tejto časti obce.

Začiatkom júna záplavy opäť zasiahli oblasti nášho územia. Po výdatných dažďoch sa rýchlo dvíhali hladiny menších i väčších tokov. Prvá vlna záplav spôsobila vysokú nasýtenosť pôd, všetka voda, ktorá v podobe dažďa spadla na zem, odtekala, pretože pôda bola do veľkej miery premočená. Z toho dôvodu mali júnové dažde oveľa ničivejšie následky.

Katastrofálne povodne, ktoré ničili krajinu vyvrcholili dňa **6. júna 2010** na juhu východného Slovenska. Na povodne, ktoré patrili k najhorším za desiatky rokov reagovala vláda a povodňovú situáciu vyhlásila za **národnú katastrofu**, ktorá zasiahla veľmi silne skoro celé Slovensko. Podľa informácií bolo zasiahnutých takmer 981 obcí, to znamená, že každá tretia – štvrtá dedina mala problém. Zaplavené boli rodinné domy, budovy, kvôli čomu musela byť vykonaná evakuácia obyvateľov a čo bolo najhoršie, záplavy si vyžiadali aj obeť na ľudských životoch. Záplavy komplikovali aj dopravu. Na východnom Slovensku bolo zničených niekoľko mostov, železničných tratí, podmyté, alebo zavalené boli aj niektoré úseky ciest. Škody, ktoré vznikli pri povodniach na cestách II. a III. triedy v správe Košického samosprávneho kraja, boli obrovské. Povodňová situácia ohrozovala aj Česko, Poľsko, Maďarsko ale aj Rakúsko. Zaplavená bola aj polovica družobného maďarského mesta Szendrő a Edelény.

V povodí riek Hornád, Bodva a Slaná museli Záchranári evakuovať viac ako 2 300 obyvateľov.

Rieka Bodva v katastri obce Turňa nad Bodvou, priamo neohrozovala domy či budovy v našej obci, ale zaplavením cesty spôsobila komplikácie v doprave medzi obcou Turňa nad Bodvou a Žarnov. V tomto úseku, pod vodou bola aj značná časť poľnohospodárskej pôdy.

Oveľa horšie to vyzeralo v susedných obciach, v ktorých vyliatie rieky Bodvy spôsobilo zaplavenie veľkej časti obce Host'ovce a Turnianskej Novej Vsi.

Veľké množstvo zrážok malo za dôsledok, že sa v nebývalom rozsahu zvýšila úroveň spodných vôd vo viacerých lokalitách obce. Boli zaplavené najmä pivnice na ulici Čiga (prevažne lokalita IBV pod hradom), na Žarnovskej ulici, Staničnej ulici, Hlavnej ulici, Tokajskej ulici a Gazdovskej ulici.

Spodnými vodami bola obmedzená prevádzka priestorov v suteréne budovy materskej školy na Župnej ceste, kde hladina vody na podlahe bola až 5 cm.

Mimoriadne vysoké denné i nočné teploty, ktoré prekonali dlhodobé rekordy v celej strednej Európe boli zaznamenané v **polovici mesiaca júl**. Miestami denné teploty dosiahli až **37 °C** v tieni a nočné teploty okolo **22-25 °C** čo tiež prekonáva normálne hodnoty. Prechodne príjemnejšie teploty nastúpili príchodom studeného frontu a v dňoch od 18. júla sme si mohli vydýchnuť od tropických dní.

Po pár dňoch sa znovu oteplilo a do 24. júla ortuť teplomerov opäť ukazoval tropické hodnoty. Po príchode studeného frontu, ktorý sa prejavil veterným a daždivým počasím sa výrazne ochladilo. Denné teploty vystúpili iba do **20-22 °C**. Horúce a príjemnejšie dni sa striedali aj počas ďalších týždňov.

Prvými septembrovými dňami sa kalendárna jeseň ešte nezačala, no z hľadiska počasia nastúpila jeseň. **Teploty cez deň nevystupovali ani na 15 °C**, v horách dokonca snežilo.

Takéto chladné, premenlivé a upršané počasie prevládalo takmer počas celého mesiaca september. O niečo teplejšie dni nastúpili v prvej polovici októbra, kedy hrejivé slnečné lúče nám dali vedieť o tom, že babie leto ešte nie je na ústupe.

Mesiac november sa začal **nezvyčajne teplým počasím**. Rekordne teplé dni boli zaznamenané 5. až 6. novembra 2010, kedy ortuť teplomeru vystúpil na **17 až 20 °C**, pričom nočné teploty výrazne neklesali. Pár dní trvajúce teplé počasie vystriedali nižšie teploty charakteristické pre toto jesenné obdobie.

VÝBUCH METEORITU

Obrovský záblesk na oblohe a potom s poldruha minútovým odstupom tlmená detonácia trvajúca viac ako minútu po ktorej sa zatriasli aj okenné sklá. Takýto zvláštny úkaz, ktorý sa udial v nedeľnú noc dňa **28. februára 2010** okolo 23:30 hodine zažili nielen obyvatelia našej obce, ale celé Slovensko až po Banskú Bystricu či Žilinu. Viditeľný bol však i v Budapešti, Prahe a Plzni. Astronomický ústav Slovenskej akadémie v Tatranskej Lomnici vrátane viacerých nezávislých pracovísk astronomického ústavu v Prahe i v Budapešti potvrdili, že týmto zvláštnym úkazom bol **meteorit, vesmírne teleso s priemerom asi pol či jedného metra**, ktoré preniklo do atmosféry následne čoho sa teleso zahrialo a došlo k výbuchu. Výskyt takto pozorovateľných vesmírnych telies s veľkým svetelným a zvukovým efektom je na Slovensku výnimočný. Podľa štúdie, ktorá analyzovala výsledky získaných údajov sa predpokladalo, že k výbuchu meteoritu mohlo dôjsť niekde v oblasti Moldavy nad Bodvou.

Podľa neskoršieho pátrania astronómov vo **Vyšnom Klatove** pri Košiciach sa našlo 64 kusov meteoritov. Najväčší z nich má takmer 12 centimetrov a váhu 2,19 kilogramu. Zásľuhu na objavení majú maďarskí a českí astronómia. Maďarským astronómom sa podarilo na základe záberov z dvoch súkromných bezpečnostných kamier, ktoré zachytili pád meteoritu získať prvé údaje a tak v okruhu 20 km štvorcových spresniť miesto dopadu meteoritu.

Na svete je známych približne 40 000 meteoritov, ale doteraz len 13 kusov meteoritu má rodokmeň, čiže má známu dráhu, takže astronómia môžu presne určiť, z ktorej časti slnečnej sústavy spadol na Zem. **Meteorit „KOŠICE“ sa stal 14. meteoritom s rodokmeňom na svete.**

ČIASTKOVÉ DOPLNKY

História miestnej organizácie Csemadoku

Základná organizácia Csemadoku v obci Turňa nad Bodvou bola založená v roku **1950** do ktorého sa zapísalo prvých **27** členov. Vtedajšie vedenie malo viacero mimoriadne agilných členov, medzi ktorými bola pani Galla Vinceová, Eugen Stromp a Gejza Kránitz.

Počet členov postupne narastal. V roku **1962** organizácia vydala už **170** členských preukazov. Krátko po vzniku miestnej organizácie bol založený aj **divadelný súbor**, ktorý v rámci organizácie vykazoval najaktívnejšiu činnosť. V roku 1962 s divadelnou scénkou pod názvom „**Zsuzsi**“, - „**Zuzana**“ súbor vyhral **1.** miesto v okresnom kole Socialisticko – dramatického štátneho festivalu a vyhrali aj krajské kolo čím postúpili do celoštátnej finálnej súťaže konanej v Komárne, kde vyhrali **2.** miesto a **uznanie za najlepšieho maďarského ochotníckeho divadelného súboru južného Slovenska.**

V rámci literárnych večerov, členovia Základnej organizácie Csemadoku v našej obci zorganizovali viacero akcií akými boli napr. uvedenia kníh, alebo spisovateľsko – čitateľské stretnutia. V súčasnosti organizácia eviduje viac ako **300** členov.

Čriepky z histórie – Katolícka škola

Prvá písomná zmienka o katolíckej škole pôsobiacej v obci Turňa nad Bodvou sa objavuje v zápisnici biskupskej návštevy z roku **1713**. Škola mala len jedného učiteľa – **kantora Ottmajera Gottfrieda**, ktorý pôsobil vo svojej profesii asi 30 rokov. Po odchode Gottfrieda v škole vyučovali ďalší dvaja učitelia. Začiatkom 19. storočia už vieme o dvoch triedach. Do chlapčenskej triedy chodilo 52 žiakov a dievčenskú triedu navštevovalo 27 žiačok od 6 do 12 rokov. V roku 1855 na dvoch učiteľov pripadalo 95 žiakov z toho 57 chlapcov a 38 dievčat.

Vo vtedajších rokoch škola niesla názov „**Rímskokatolícka základná ľudová škola**“. Okrem písania, čítania a počítania sa veľký dôraz kládol na výučbu náboženstva. Život katolíckej školy môžeme podrobnejšie sledovať od roku 1869 na základe zachovalých školských zápisníc, z ktorých môžeme vyčítať, že učitelia pracovali a bývali v budove školy, ktorú dal postaviť **gróf Keglevich** za pomoci veriacich. Ide o budovu, v ktorej v súčasnosti sídli miestne Infocentrum.

K budove školy patrila aj zvonica so zvonom, po ktorej sa nezachovali žiadne stopy. Na konci 19. storočia do školy chodilo už **180** žiakov, čo bolo z jedenej strany potešujúce, ale z druhej strany nastali problémy, pretože v budove školy bolo málo priestorov na vyučovanie. V triedach bolo málo lavíc, kvôli čomu vyučovanie prebiehalo tak, že niekoľko detí muselo stáť. V roku 1891 bola v škole zriadená ďalšia trieda a podarilo sa zakúpiť aj školské pomôcky z finančnej podpory majetných pánov **Koósa Józsefa a Dréhera Antala** – majiteľa pivovaru v Turni nad Bodvou.

V roku 1898 sa priestory školy rozšírili o štyri triedy, v ktorých vyučovali piati učitelia. Škola mala vlastnú záhradku v ktorej žiaci pestovali zeleninu a ovocie. Okrem týchto prác sa dievčatá učili aj variť, piecť a vyšívať. Deti z chudobných rodín do školy chodili z peňazí, ktoré mesto vyzbieralo z rôznych pokút. V roku 1897 oproti školskej budove bola zriadená katolícka škôlka (Hlavná ul. č. 60/19). Budova je vo vlastníctve obce, ktorá ju prenajíma občianskemu združeniu Pro Tornensis.

V roku 1908 finančná podpora obce postupne zanikla. V roku 1914 bola škola poštátnená a premenovaná na **Štátnu základnú ľudovú školu**, čím katolícka škola definitívne zanikla spolu s náboženským duchom a formou vzdelávania sa žiakov. Za čias bývalého Uhorska sa v škole vyučovalo v jazyku maďarskom.

História DHZ Turňa nad Bodvou

Podľa ústnych podaní najstarších hasičov a podľa archívneho zápisu v budapeštianskom archíve **Dobrovoľný hasičský zbor v Turni nad Bodvou** bol založený v roku **1875**. Prvá písomná zmienka o činnosti hasičov bola pozvánka na hasičský ples z roku 1886. Zakladajúcimi členmi DHZ boli **János Fingerlotz, Zsigmond Lert, László Görcsös, Károly Olsaczký, Béla Szabó a János Vidasics**. Hasičský zbor bol v tom čase vybavený ručnou hasičskou striekačkou. Odstupom času mala jednotka k dispozícii modernejšiu techniku ktorá sa žiaľ nezachovala. V roku 1950 dostala prvú motorovú striekačku. Stala sa centrom **regionálneho hasičského hnutia (okrskom)** a priebežne bola vybavená ďalšími motorovými striekačkami, vozidlom Škoda RN, Tatro 805, vozidlom ZIL a naposledy cisternovou automobilovou striekačkou Škoda 706 RTHP. Dobrovoľný hasičský zbor fungoval nepretržite aj počas I. a II. svetovej vojny. Aktívne sa zapájal a aj v súčasnosti sa zapája do rozvoja obce. Pomáha občanom pri hasení požiarov, živelných pohromách a iných udalostiach. (zdroj: Pamätný list 130. výročia prvej písomnej zmienky o DHZ Turňa nad Bodvou)

ZÁVER

Hlavné udalosti z roku 2010

Rok 2010 bol pestrý nielen z hľadiska udalostí v našej obci ale aj z hľadiska celoslovenského diania.

V júni sa konali parlamentné voľby, v septembri referendum, ktorú na základe petície občanov vyhlásil prezident SR Ivan Gašparovič a v mesiaci november občania volili starostov obcí a primátorov miest ako aj poslancov do obecných či mestských zastupiteľstiev. Znovuzvoleným starostom obce Turňa nad Bodvou sa stal Pavol Molnár.

V mesiaci máj sa konalo slávnostné zasadnutie ZO Csemadoku v Turni nad Bodvou, ktorá v roku 2010 oslávila 60. výročie založenia najväčšej organizácie pôsobiacej v našej obci.

V priebehu roka 2010 bol schválený projekt na „Výstavbu zberného dvora a kompostárne“, „Rekonštrukcia zdravotného strediska Turňa nad Bodvou“, „Rekonštrukcia ZŠ v Turni nad Bodvou“, projekt „Regenerácia centra obce Turňa nad Bodvou“ a „Projekt podpory sociálneho rozvoja“ ktorým cieľom je pomoc znevýhodneným osobám, boj proti diskriminácií a pomoc pri uplatnení sa rómskej komunity na trhu práce.

V mesiaci jún, výdatné dažde spôsobili na území juhu východného Slovenska veľké povodne, ktoré zasiahli aj kataster našej obce, našťastie neboli zaznamenané žiadne väčšie škody spôsobené na súkromných či obecných majetkoch.

V júni sa konala prvá svätá omša Jána Zsóku, ktorý bol v rožňavskej katedrále vysvätený za kňaza.

Dr. Ján Krcho, historik architektúry a univerzitný profesor v rímskokatolíckom kostole Turňa nad Bodvou objavil okno a zamurované brvno z doby románskej kultúry.